

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Екологічне маркування

Шифр та назва спеціальності

101 – Екологія

Освітня програма

Інженерна екологія

Рівень освіти

Бакалавр

Семестр

6

Інститут

ННІ Механічної інженерії і транспорту

Кафедра

Хімічна техніка та промислова екологія (154)

Тип дисципліни

вибіркова

Мова викладання

українська

Викладачі, розробники

Манойло Євгенія Володимирівна

bublikova1@gmail.com

К.т.н., доцент, доцент

Досвід роботи – 20 років.

Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Вступ до фаху», «Інформаційні технології в інженерній діяльності», «Основи проектування промислових об'єктів з використанням САПР», «Теорія технічних систем»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Загальна мета екологічних маркувань та декларацій полягає у тому, щоб шляхом передавання перевіреної точної та правдивої інформації про екологічні аспекти виробів та послуг сприяти розширенню попиту та постачання тих виробів та послуг, які чинять менший тиск на навколишнє середовище, тим самим стимулюючи використання потенціалу для ринково обумовленого постійного поліпшення екологічних характеристик. Екологічні маркування чи декларації можуть бути подані у вигляді формулювання, символу чи зображення на етикетці продукції або пакування, в документації на продукцію, в технічних бюлетенях, в рекламних матеріалах

Мета та цілі дисципліни

Метою курсу є надбання студентом знань з екологічного маркування товарів, передумовами появи екомаркування, класифікацією та значенням для суспільства, оволодіння методологією екологічної сертифікації та екологічного маркування товарів

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

Вміння обґрунтовано обирати вид екологічного маркування товарів, знання основних принципів та методів екологічного маркування, значення маркувань різних типів, вміння використовувати методи екологічного маркетингу.

Результати навчання

Володіння методологією екологічної сертифікації та екологічного маркування товарів

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 24 год., практичні роботи – 12 год., самостійна робота – 54 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Моніторинг довкілля",

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються репродуктивні та проблемно-пошукові методи навчання.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Основні поняття та визначення процесу упакування.

Тема 2. Класифікація тари та упакування. Особливості конструктивного виконання тари та упакування.

Тема 3. Вимоги до тари та пакувальних матеріалів.

Тема 4. Екологічні аспекти утилізації тари та упакування.

Тема 5. Класифікація упакування та основні матеріали, що підлягають утилізації.

Тема 6. Міжнародні угоди про боротьбу зі зміною клімату. Законодавчі акти, програми екологічної сертифікації та екологічне маркування.

Тема 7. Загальна інформація про екологічне маркування.

Тема 8. Ринкова кон'юнктура щодо екологічної продукції.

Тема 9. Проходження екологічної сертифікації згідно з ISO 14024.

Тема 10. Маркетинг екопродукції.

Теми практичних занять

Тема 1. Збір та аналіз інформації щодо упакування товару. Проект упакування. Особливості конструктивного виконання тари та упакування

Тема 2. Законодавча база в галузі екології упакування

Тема 3. Зв'язок між сертифікацією на відповідність ISO 14001 та згідно з ISO 14024. Органічна чи екологічна сертифікація та маркування, у чому полягає різниця.

Тема 4. Як розвиваються ринки екопродукції в Європі, Азії, Америці та інших країнах світу. Український ринок екопродукції та його розвиток.

Тема 5. Алгоритм проведення робіт із сертифікації та їх вартість.

Тема 6. Терміни проведення процедури сертифікації. Ознайомлення з переліком чинних екологічних сертифікатів та сертифікованою продукцією

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

Курс передбачає самостійне опанування певних тем, для яких студентам надаються додаткові матеріали у вигляді відеопрезентацій, статей, посилань на сайти для ознайомлення із додатковими матеріалами. Курс також передбачає виконання індивідуального розрахункового завдання

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Берзіна С.В., Капотя Д.Ю., Бузан Г.С. Екологічна сертифікація та маркування. Методичний довідник. – К.: вид-во Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 114 с.
https://www.ecolabel.org.ua/images/page/ecolabel_book.pdf
2. Берзіна С.В., Системи екологічного управління. Довідниковий посібник з впровадження міжнародних стандартів серії ISO 14000. – К.: Aiva Plus Ltd, 2008. – 62 с.
<https://dnipr.kyivcity.gov.ua/files/2022/9/9/SysEco.pdf>
3. Берзіна С.В. Екологічна сертифікація продукції: Екологічне маркування в запитаннях та відповідях. Методичний посібник. – К.: вид-во ТОВ «Джерела знань», 2006. – 56 с.
4. Пакувальне обладнання : підруч. / О. М. Гавва [та ін.]. - К. : ІАЦ «Упаковка», 2010. - 744 с.
5. Управління та поводження з відходами. Частина 4. Технології переробки твердих побутових відходів: навчальний посібник /Петрук В. Г., Васильківський І. В., Іщенко В. А., Петрук Р. В. - Вінниця: ВНТУ, 2016. -233 с.
6. Хамініч С.Ю., Півоварова О.Б., Кононова О.О. Марковська І.О. Екологічний маркетинг: Навч. посібник. - Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, 2015. - 163 с.
7. Зіновчук Н.В., Ращенко А.В. Екологічний маркетинг : Навч. посібник – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. - 190 с.
8. Гавенко С. Маркировка: технология, оборудование, материалы : моногр. / С. Гавенко, С. Хаджинова. — Львов : Лига-Прес, 2015. — 208 с.

Додаткова література

1. Про відходи [Електронний ресурс]: закон України [прийнято Верхов. Радою 5 березня 1998 р. №187/98-ВР]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/187/98-вр/page>
2. Кіотський протокол. - Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki>
3. Закон: з 2018 року Україна зобов'язалася сортувати сміття - Режим доступу : http://texty.org.ua/pg/news/textynewseditor/read/79093/Zakon_z_2018_roku_Ukr_ajina_zobovjazalasa_sortuvaty.
4. «Проект Закону про упаковку та відходи упаковки» - Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58083
5. П.М. Скрипчук. Екологічне маркування: інноваційні та організаційні аспекти. Механізм регулювання економіки, 104 2007, № 1
6. Чи потрібне нам екологічне маркування? (за матеріалами Всеукраїнської галузевої газети "Деревообробник") // <http://www.derevo.info>
7. Берзіна С. В. Оцінка життєвого циклу продукції та екологічне маркування // <http://waste.com.ua>
8. Екомаркування «Дзеркало тижня» № 43 (518) 23 — 29 жовтня 2004 // <http://www.dt.ua>
9. Міжнародна організація стандартизації (ISO) <https://www.iso.org>
10. Центр екологічної сертифікації та маркування ВГО «Жива планета» (український орган з екологічного маркування) <http://www.ecolabel.org.ua/>
11. Global Ecolabelling Network <https://www.globalecolabelling.net> |

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються за результатами поточного оцінювання. Залік : практичні роботи 30%, розрахункове завдання 20%, дві контрольні роботи по 25 % |

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/> |

Погодження

Силабус погоджено

01.08.2023 р.

Завідувач кафедри
Олексій ШЕСТОПАЛОВ

01.08.2023 р.

Гарант ОП
Олеся ФІЛЕНКО